

«IFEB-Monthly» Mei 2009 (publicatie augustus 2009)

Verantwoordelijke uitgever : Luc Vansnick, Archimedesstraat 11 – 1000 Brussel

Strict voorbehouden aan de beheerraad van IFEB en aan het Directiecomite van APB – mag niet verspreid worden.

Onderstaande tabellen bevatten gegevens uit de IFSTATdatabank met gegevens over de farmaceutische verstrekkingen terugbetaald binnen de verplichte verzekering en in het kader van de derdebetalersregeling (zie ook www.ifeb.be voor meer informatie over IFSTAT). De gegevens in de tabellen hebben geen betrekking op de diensten en toebehoren bij de levering van zuurstof en bevatten evenmin de honoraria voor de aflevering van methadon.

De kleine risico's van de zelfstandigen werden per 1 januari 2008 opgenomen in de verplichte verzekering. Hierdoor zijn de tijdreeksen verstoord en wordt de vergelijking tussen 2007 en 2008 bemoeilijkt.

Legende : CI : RIZIV kosten - CP : remgeld - PP : publieksprijs - NB : aantal verpakkingen (« eenheden ») - DDD : defined daily dosis - refter : referentierugbetaling – VP.V. Verplichte Verzekering - G : generieken - C : kopieën

Alle terugbetaalde producten

GLOBALE GEGEVENS		CI (mio)	CP (mio)	PP (mio)	NB (duizenden)	DDD (mio)
2004		2.219,5	520,0	2.739,5	100.751,3	3.368,8
2005		2.211,0	517,6	2.728,7	99.279,3	3.315,3
2006		2.170,5	539,5	2.709,9	99.895,8	3.534,0
2007		2.308,2	557,0	2.865,2	103.974,3	3.767,3
2008		2.617,9	600,4	3.218,3	115.787,1	4.223,2
2009-03	loontrekkend.	207,8	47,0	254,8	9.195,8	345,2
	zelfst.	19,1	4,2	23,3	877,6	31,2
2009-04	loontrekkend.	192,2	42,6	234,8	8.332,6	318,4
	zelfst.	17,8	3,8	21,6	775,4	28,7
2009-05	loontrekkend.	212,3	46,9	259,2	9.093,1	357,3
	zelfst.	19,6	4,2	23,8	848,8	32,3
Schatting 2009	globaal	2.701,2	606,2	3.307,7	116.491,3	4.574,3
Vergelijking 2008	2009/2008	3,2%	1,0%	2,8%	0,6%	8,3%

GEGEVENS PER EENHEID	DDD/NB	CI/NB	CI/DDD	CP/NB	CP/DDD	PP/NB	PP/DDD
2004	33,4	22,0	0,659	5,16	0,154	27,2	0,813
2005	33,4	22,3	0,667	5,21	0,156	27,5	0,823
2006	35,4	21,7	0,614	5,40	0,153	27,1	0,767
2007	36,2	22,2	0,613	5,36	0,148	27,6	0,761
2008	36,5	22,6	0,620	5,19	0,142	27,8	0,762
2009-03	37,4	22,5	0,603	5,08	0,136	27,6	0,739
2009-04	38,1	23,1	0,605	5,10	0,134	28,2	0,739
2009-05	39,2	23,3	0,595	5,14	0,131	28,5	0,726
Schatting 2009	39,3	23,2	0,591	5,20	0,133	28,4	0,723
Vergelijking 2008	7,7%	2,6%	-4,7%	0,4%	-6,8%	2,2%	-5,1%

Verbruik en kosten per ATC hoofdklasse

ATC		PP (bedrag)		PP (marktaandeel)		DDD (aantal)		DDD (marktaandeel)	
		mio €	evolutie	%	evolutie	mio	evolutie	%	evolutie
A	MAAGDARMKANAAL EN STOFWISSELING	343	9,8%	10,6%	2,1%	498	11,9%	11,4%	1,2%
B	BLOED EN BLOEDVORMENDE ORGANEN	187	10,8%	5,8%	3,0%	225	149,9%	5,2%	125,9%
C	HARTVAATSTELSEL	802	6,1%	24,7%	-1,4%	1.811	8,2%	41,5%	-2,2%
D	DERMATOLOGISCHE PREPARATEN	35	3,2%	1,1%	-4,0%	25	4,7%	0,6%	-5,3%
G	UROGENITAAL STELSEL EN GESLACHTSHORMONEN	79	-0,2%	2,4%	-7,2%	329	1,0%	7,5%	-8,7%
H	SYSTEMISCHE HORMOONPREPARATEN, GESLACHTSHORMONEN UITGEZONDERD	81	6,0%	2,5%	-1,5%	153	7,4%	3,5%	-2,9%
J	ANTIMICROBIELE MIDDELEN VOOR SYSTEMISCH GEBRUIK	326	8,5%	10,1%	0,9%	125	6,6%	2,9%	-3,7%
L	CYTOSTATICA EN IMMUNOMODULERENDE MIDDELEN	332	15,9%	10,2%	7,8%	44	9,3%	1,0%	-1,2%
M	SKELETSPIERSTELSEL	138	-0,2%	4,2%	-7,2%	241	5,8%	5,5%	-4,4%
N	ZENUWSTELSEL	552	6,3%	17,0%	-1,2%	455	7,0%	10,4%	-3,3%
P	ANTIPARASITAIRE MIDDELEN, INSECTICIDEN EN INSECTENWERENDE MIDDELEN	1	9,7%	0,0%	2,0%	2	11,5%	0,0%	0,8%
R	ADEMHALINGSSTELSEL	305	7,6%	9,4%	0,1%	381	6,8%	8,7%	-3,4%
S	ZINTUIGLIJKE ORGANEN	39	6,9%	1,2%	-0,6%	72	-1,1%	1,7%	-10,6%
V	DIVERSE MIDDELEN	27	-1,4%	0,8%	-8,4%	2	-0,4%	0,0%	-9,9%

De data hebben betrekking op de meest recente periode van 12 maanden (juni 2008-mei 2009). De evoluties zijn berekend ten opzichte van de vorige 12 maanden (juni 2007-mei 2008). Evoluties van meer dan 5 % in absolute waarde van de marktaandelen zijn aangeduid op een gele achtergrond.

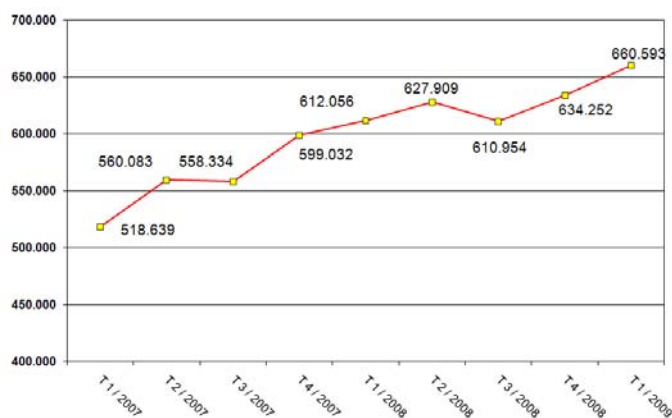
Zoom op het honorarium bij de substitutiebehandelingen met methadon

Sinds eind 2006, genieten de officina-apothekers die een patiënt in substitutiebehandeling met methadon hebben, van een specifiek honorarium voor de begeleiding en de opvolging van de patiënt dat overeenkomt met een bedrag (dat evolueert en vandaag 0,78 € bedraagt) per dag behandeling van de patiënt.

Het aantal honoraria komt dus overeen met een aantal dagen behandeling van de patiënt, volgens het voorschrift dat het aantal dagen vermeldt die overeenkomen met de door de dokter voorgeschreven hoeveelheid methadon. Het honorarium zou dus moeten overeenkomen met de dagen behandeling die door elk voorschrift voorzien zijn, hetgeen overeenkomt met de duur van de behandeling binnen elke beschouwde periode. Het totale aantal honoraria geeft ons dus een zicht op het totale aantal dagen substitutiebehandeling (met methadon) in België.

De dynamiek van de substitutiebehandeling met methadon is zeer complex, en zelfs al zou men verwachten dat de meeste zeer regelmatige patiënten elke maand het equivalent van dertig dagen honoraria zouden bekomen, toch zijn er heel wat gevallen waar de behandeling gedeeltelijk, tijdelijk of helemaal stopgezet wordt, terwijl "nieuwe" patiënten op om het even welk moment van de maand kunnen opduiken.

Grafiek 1 : Honoraria van de apothekers (in dagen opvolging) In België per trimester, sinds T1/2007 tot T1/2009

Al deze situaties geven als resultaat minder dan 30 dagen behandeling per maand per patient. Het mag dan ook niet verwonderen dat het totaal honoraria -of aantal dagen- niet overeenkomt met het aantal patiënten vermenigvuldigd met 30. De honoraria worden maandelijks geregistreerd en aangeleverd door IFSTAT. Dergelijk rytme komt echter niet overeen met de dynamiek van de behandeling zoals deze bestaat in België. Om alle "gelijktijdige" patiënten te omvatten, is het beter een langere periode te beschouwen, liefst een trimester, om de maandelijks schommelingen "uit te vlakken" door het effect van overlapping tussen opeenvolgende maanden te verminderen.

De algemene tendens (Grafiek 1) is een verhoging van het aantal behandelingsdagen dat recht geeft op het honorarium, en dat boven de 660.000 uitkwam in het eerste trimester 2009, en een kostprijs geeft voor het RIZIV van 515.000 €.

Dit aantal dagen honorarium komt in werkelijkheid slechts overeen met 55% van het totaal aantal dagen van alle patiënten in substitutiebehandeling (ongeveer 13.000 patiënten met methadon). De vastgestelde verhoging is waarschijnlijk te wijten aan de geleidelijke aanrekening van het honorarium in alle apotheken.

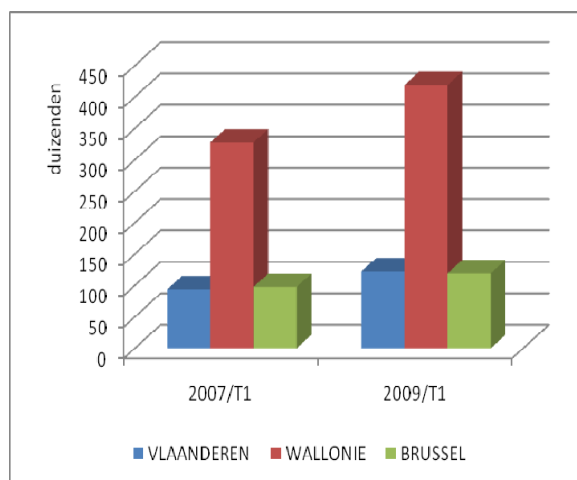
Op dit ogenblik hebben wij nog niet voldoende overzicht om te hieruit te kunnen besluiten dat dit een toename weerspiegelt van het aantal patiënten in substitutiebehandeling.

Het detail per provincie van de geregistreerde honoraria is weergegeven in Tabel 1 en volgt de trimestriële evolutie. Bij analyse van deze tabel valt vooral het hoge aantal honoraria op in Oost-Vlaanderen ten opzichte van heel Vlaanderen.

In het eerste trimester 2009 werden 36,1% van de Vlaamse honoraria geïnd in deze provincie. Aan Waalse zijde springen twee provincies in het oog : Henegouwen (43.9%) en Luik (34.3%).

Tabel 1 : Aantal honoraria van de apothekers met methadonaflevering per provincie en per trimester, van het eerste trimester 2007 tot en met het eerste trimester 2009.

PROVINCIE	2007/T1	2007/T2	2007/T3	2007/T4	2008/T1	2008/T2	2008/T3	2008/T4	2009/T1
Antwerpen	16.536	18.413	18.694	20.793	18.786	22.643	21.402	21.996	22.959
West Vlaanderen	17.756	19.114	19.662	20.850	26.505	22.113	23.117	24.693	25.712
Oost Vlaanderen	34.849	37.080	37.440	40.850	45.123	42.968	40.788	41.876	44.136
Limburg	14.551	13.497	12.505	15.879	16.147	17.581	15.782	16.488	16.548
Vlaams Brabant	9.951	10.606	10.404	11.396	12.007	12.768	12.363	12.214	12.889
Bruxelles	97.512	108.875	108.702	116.102	113.666	118.139	115.473	119.421	119.216
Brabant Wallon	12.107	13.010	13.264	13.203	13.547	14.233	12.421	13.752	14.618
Hainaut	146.588	159.382	156.649	167.318	169.247	170.031	167.552	173.891	183.980
Liège	113.918	120.170	118.141	125.851	127.287	134.226	131.103	138.453	143.874
Namur	38.738	41.779	43.802	45.931	47.426	49.528	48.824	48.031	51.628
Luxembourg	16.133	18.157	19.071	20.859	22.315	23.679	22.129	23.437	25.033
Totaal	518.639	560.083	558.334	599.032	612.056	627.909	610.954	634.252	660.593

Deze tweede grafiek brengt het verschil in schaalgrootte naar voor tussen het Vlaams, Waals en Brussels gewest : er worden bijna evenveel honoraria aangerekend in Brussel (119.216) als in heel het Vlaams gewest (122.244), en anderzijds is het aantal honoraria in het Waals gewest (419.133) 3,4 keer groter dan in het Vlaams gewest. Merk op dat het hier enkel gaat om aflevering in publieke officina. Voor patiënten die hun methadon krijgen in een centrum wordt geen honorarium aangerekend. Het betreft hier patiënten in de MSOC's in Vlaanderen en in het MSOC van Luik. De interregionale verschillen kunnen gedeeltelijk uitgelegd worden door het feit dat de opvolging en de toediening van de substitutiebehandeling aan de patiënten in Vlaanderen grotendeels buiten het officinaal circuit vallen. Als ergens de honorariagegevens de realiteit van de substitutiebehandeling zouden moeten weerspiegelen, toch is voorzichtigheid geboden : wij kunnen in dit stadium niet bevestigen dat de honoraria werkelijk overeenkomen met het aantal dagen

begeleiding in de officina van alle patiënten die er methadon krijgen ; dit is zonder twijfel te wijten aan verschillende interpretaties betreffende de toepassing van het honorarium. De evolutie van de laatste twee jaar lijkt een toename weer te geven van de last van de substitutiebehandeling, maar is misschien enkel het resultaat van de geleidelijke aanrekening van het honorarium op het werkveld. Anderzijds zijn de verschillen in honoraria volgens de geografische zones spectaculair. Het is waarschijnlijk dat dit de enorme diversiteit weergeeft, volgens gewest of provincie, van de opvang van patiënten in substitutiebehandeling.

Binnen de referentiet terugbetaling :
*Gegevens per semester over de evolutie van generieken, kopieën,
 goedkope originele specialiteiten en dure originele specialiteiten*

Periode		CI					CP				
		in mio €	% van het totaal	G of C (% van de referer)	goedkoop (% van de referer)	duur (% van de referer)	in mio €	% van het totaal	G of C (% van de referer)	goedkoop (% van de referer)	duur (% van de referer)
2004-S 1		240,90	22,0%	28,6%	68,9%	31,1%	94,65	36,8%	23,0%	41,4%	58,6%
2004-S 2		261,22	23,3%	32,3%	70,9%	29,1%	100,25	38,2%	26,3%	45,3%	54,7%
2005-S 1		290,31	25,6%	35,2%	71,3%	28,7%	103,79	41,5%	30,9%	48,3%	51,7%
2005-S 2		286,59	26,6%	34,7%	71,9%	28,1%	116,91	43,7%	30,1%	48,6%	51,4%
2006-S 1		320,32	29,2%	37,6%	78,7%	21,3%	127,67	47,1%	34,5%	55,6%	44,4%
2006-S 2		302,75	28,2%	38,2%	81,5%	18,5%	123,38	46,0%	33,7%	58,7%	41,3%
2007-S 1		335,23	29,4%	37,6%	83,6%	16,4%	132,32	48,0%	34,5%	60,8%	39,2%
2007-S 2		338,43	29,0%	38,1%	84,4%	15,6%	130,62	46,4%	35,4%	59,4%	40,6%
2008-S 1		366,52	28,3%	38,2%	84,6%	15,4%	141,49	47,3%	35,6%	59,2%	40,8%
2008-S 2		371,45	28,1%	38,9%	85,4%	14,6%	138,77	46,1%	36,7%	60,2%	39,8%
2009-03	loontr.	66,80	31,5%	37,4%	87,2%	12,8%	24,30	51,8%	36,1%	69,4%	30,6%
	zelfst.	5,91	30,2%	36,2%	86,1%	13,9%	2,15	51,1%	33,8%	66,5%	33,5%
2009-04	loontr.	64,76	31,0%	38,1%	87,5%	12,5%	23,54	50,8%	37,2%	69,8%	30,2%
	zelfst.	5,75	30,1%	37,3%	86,4%	13,6%	2,08	50,2%	35,0%	66,9%	33,1%
2009-05	loontr.	62,51	31,3%	39,1%	85,3%	14,7%	23,10	52,0%	37,3%	67,6%	32,4%
	zelfst.	5,47	30,1%	37,8%	83,9%	16,1%	2,02	51,4%	34,9%	64,5%	35,5%
Periode		NB					DDD				
		duizenden	% van het totaal	G of C (% van de referer)	goedkoop (% van de referer)	duur (% van de referer)	in mio	% van het totaal	G of C (% van de referer)	goedkoop (% van de referer)	duur (% van de referer)
2004-S 1		16.971,09	33,9%	29,3%	54,2%	45,8%	580,93	34,8%	31,6%	54,3%	45,7%
2004-S 2		17.811,17	35,1%	31,4%	56,8%	43,2%	653,17	38,4%	34,4%	58,6%	41,4%
2005-S 1		18.983,56	38,1%	35,2%	59,3%	40,7%	711,28	42,7%	39,3%	63,6%	36,4%
2005-S 2		20.618,84	41,6%	34,5%	60,9%	39,1%	770,04	46,6%	39,8%	66,1%	33,9%
2006-S 1		23.605,94	47,4%	38,0%	67,8%	32,2%	877,57	50,0%	43,8%	73,1%	26,9%
2006-S 2		23.427,42	46,8%	37,4%	72,0%	28,0%	923,44	52,0%	42,9%	78,1%	21,9%
2007-S 1		25.239,80	49,1%	37,7%	74,3%	25,7%	998,29	53,0%	43,1%	80,1%	19,9%
2007-S 2		24.915,89	47,4%	38,1%	74,3%	25,7%	1.003,43	53,3%	43,8%	78,6%	21,4%
2008-S 1		27.654,48	48,1%	38,4%	74,5%	25,5%	1.112,40	53,4%	44,6%	78,4%	21,6%
2008-S 2		27.753,50	47,6%	38,2%	75,8%	24,2%	1.163,19	54,4%	44,3%	80,3%	19,7%
2009-03	loontr.	4.798,95	52,8%	37,6%	77,9%	22,1%	205,72	57,6%	42,6%	83,0%	17,0%
	zelfst.	426,57	50,3%	35,5%	76,6%	23,4%	18,28	56,6%	39,9%	82,3%	17,7%
2009-04	loontr.	4.607,22	51,1%	38,0%	78,3%	21,7%	199,82	56,7%	42,7%	83,1%	16,9%
	zelfst.	410,05	47,3%	35,9%	76,9%	23,1%	17,70	55,7%	40,1%	82,4%	17,6%
2009-05	loontr.	4.575,11	53,4%	38,4%	76,2%	23,8%	197,26	57,2%	42,9%	80,8%	19,2%
	zelfst.	402,56	50,6%	36,3%	74,4%	25,6%	17,23	56,1%	40,1%	79,9%	20,1%

